ഋഭുഗീത അധ്യായം 24
അഹം ബ്രഹ്മ+പ്രകരണ-നിരൂപണം

ഋഭുഃ -
പുനഃ പുനഃ പരം വക്ഷ്യേ ആത്മനോऽന്യദസത്സ്വതഃ .
അസതോ വചനം നാസ്തി സതോ നാസ്തി സദാ സ്ഥിതേ .. 24.1..

ബ്രഹ്മാഭ്യാസ പരസ്യാഹം (രഹസ്യം ച) വക്ഷ്യേ നിർണയമാത്മനഃ .
തസ്യാപി സകൃദേവാഹം വക്ഷ്യേ മംഗലപൂർവകം .. 24.2..

സർവം ബ്രഹ്മാഹമേവാസ്മി ചിന്മാത്രോ നാസ്തി കിഞ്ചന .
അഹമേവ പരം ബ്രഹ്മ അഹമേവ ചിദാത്മകം .. 24.3..

അഹം മമേതി നാസ്ത്യേവ അഹം ജ്ഞാനീതി നാസ്തി ച .
ശുദ്ധോऽഹം ബ്രഹ്മരൂപോऽഹമാനന്ദോऽഹമജോ നരഃ (നജഃ) .. 24.4..

ദേവോऽഹം ദിവ്യഭാനോऽഹം തുര്യോऽഹം ഭവഭാവ്യഹം .
അണ്ഡജോऽഹമശേഷോऽഹമന്തരാദന്തരോऽസ്മ്യഹം .. 24.5..

അമരോऽഹമജസ്രോऽഹമത്യന്തപരമോऽസ്മ്യഹം .
പരാപരസ്വരൂപോऽഹം നിത്യാനിത്യരസോऽസ്മ്യഹം .. 24.6..

ഗുണാഗുണവിഹീനോऽഹം തുര്യാതുര്യരസോऽസ്മ്യഹം .
ശാന്താശാന്തവിഹീനോऽഹം ജ്ഞാനാജ്ഞാനരസോऽസ്മ്യഹം .. 24.7..

കാലാകാലവിഹീനോऽഹമാത്മാനാത്മവിവർജിതഃ .
ലബ്ധാലബ്ധാദിഹീനോऽഹം സർവശൂന്യോऽഹമവ്യയഃ .. 24.8..

അഹമേവാഹമേവാഹമനന്തരനിരന്തരം .
ശാശ്വതോऽഹമലക്ഷ്യോऽഹമാത്മാ ന പരിപൂർണതഃ .. 24.9..

ഇത്യാദിശബ്ദമുക്തോऽഹം ഇത്യാദ്യം ച ന ചാസ്മ്യഹം .
ഇത്യാദിവാക്യമുക്തോऽഹം സർവവർജിതദുർജയഃ .. 24.10..

നിരന്തരോऽഹം ഭൂതോऽഹം ഭവ്യോऽഹം ഭവവർജിതഃ .
ലക്ഷ്യലക്ഷണഹീനോऽഹം കാര്യഹീനോऽഹമാശുഗഃ .. 24.11..

വ്യോമാദിരൂപഹീനോऽഹം വ്യോമരൂപോऽഹമച്യുതഃ .
അന്തരാന്തരഭാവോऽഹമന്തരാന്തരവർജിതഃ .. 24.12..

സർവസിദ്ധാന്തരൂപോഽഹം സർവദോഷവിവർജിതഃ .
ന കദാചന മുക്തോഽഹം ന ബദ്ധോഽഹം കദാചന .. 24.13..

ഏവമേവ സദാ കൃത്വാ ബ്രഹ്മൈവാഹമിതി സ്മര .
ഏതാവദേവ മാത്രം തു മുക്തോ ഭവതു നിശ്ചയഃ .. 24.14..

ചിന്മാത്രോഽഹം ശിവോഽഹം വൈ ശുഭമാത്രമഹം സദാ .
സദാകാരോഽഹം മുക്തോഽഹം സദാ വാചാമഗോചരഃ .. 24.15..

സർവദാ പരിപൂർണോഽഹം വേദോപാധിവിവർജിതഃ .
ചിത്തകാര്യവിഹീനോഽഹം ചിത്തമസ്തീതി മേ ന ഹി .. 24.16..

യത്കിഞ്ചിദപി നാസ്ത്യേവ നാസ്ത്യേവ പ്രിയഭാഷണം .
ആത്മപ്രിയമനാത്മാ ഹി ഇദം മേ വസ്തുതോ ന ഹി .. 24.17..

ഇദം ദുഃഖമിദം സൗഖ്യമിദം ഭാതി അഹം ന ഹി .
സർവവർജിതരൂപോഽഹം സർവവർജിതചേതനഃ .. 24.18..

അനിർവാച്യമനിർവാച്യം പരം ബ്രഹ്മ രസോഽസ്മ്യഹം .
അഹം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹ അഹമേവ പരാത്പരഃ .. 24.19..

അഹം ചൈതന്യഭൂതാത്മാ ദേഹോ നാസ്തി കദാചന .
ലിംഗദേഹം ച നാസ്ത്യേവ കാരണം ദേഹമേവ ന .. 24.20..

അഹം ത്യക്ത്വാ പരം ചാഹം അഹം ബ്രഹ്മസ്വരൂപതഃ .
കാമാദിവർജിതോഽതീതഃ കാലഭേദപരാത്പരഃ .. 24.21..

ബ്രഹ്മൈവേദം ന സംവേദ്യം നാഹം ഭാവം ന ചാ നഹി .
സർവസംശയസംശാന്തോ ബ്രഹ്മൈവാഹമിതി സ്ഥിതിഃ .. 24.22..

നിശ്ചയം ച ന മേ കിഞ്ചിച്ചിന്താഭാവാത്സദാഽക്ഷരഃ .
ചിദഹം ചിദഹം ബ്രഹ്മ ചിദഹം ചിദഹം സദാ .. 24.23..

ഏവം ഭാവനയാ യുക്തസ്ത്യക്തശങ്കഃ സുഖീഭവ .
സർവസംഗം പരിത്യജ്യ ആത്മൈക്യൈവം ഭവാന്വഹം .. 24.24..

സംഗം നാമ പ്രവക്ഷ്യേഽഹം ബ്രഹ്മാഹമിതി നിശ്ചയഃ .
സത്യോഽഹം പരമാത്മാഽഹം സ്വയമേവ സ്വയം സ്വയം .. 24.25..

നാഹം ദേഹോ ന ച പ്രാണോ ന ദ്വന്ദ്വോ ന ച നിർമലഃ .
ഏഷ ഏവ ഹി സത്സംഗഃ ഏഷ ഏവ ഹി നിർമലഃ .. 24.26..

മഹത്സംഗേ (മഹത്സംഗോ) മഹദ്ബ്രഹ്മഭാവനം പരമം പദം .
അഹം ശാന്തപ്രഭാവോऽഹം അഹം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .. 24.27..

അഹം ത്യക്തസ്വരൂപോऽഹം അഹം ചിന്താദിവർജിതഃ .
ഏഷ ഏവ ഹി സത്സംഗഃ ഏഷ നിത്യം ഭവാനഹം .. 24.28..

സർവസങ്കല്പഹീനോऽഹം സർവവൃത്തിവിവർജിതഃ .
അമൃതോऽഹമജോ നിത്യം മൃതിഭീതിരതീതികഃ .. 24.29..

സർവകല്യാണരൂപോऽഹം സർവദാ പ്രിയരൂപവാൻ .
സമലാംഗോ മലാതീതഃ സർവദാഹം സദാനുഗഃ .. 24.30..

അപരിച്ഛിന്നസന്മാത്രം സത്യജ്ഞാനസ്വരൂപവാൻ .
നാദാന്തരോऽഹം നാദോऽഹം നാമരൂപവിവർജിതഃ .. 24.31..

അത്യന്താഭിന്നഹീനോऽഹമാദിമധ്യാന്തവർജിതഃ .
ഏവം നിത്യം ദൃഢാഭ്യാസ ഏവം സ്വാനുഭവേന ച .. 24.32..

ഏവമേവ ഹി നിത്യാത്മഭാവനേന സുഖീ ഭവ .
ഏവമാത്മാ സുഖം പ്രാപ്തഃ പുനർജന്മ ന സംഭവേത് .. 24.33..

സദ്യോ മുക്തോ ഭവേദ്ബ്രഹ്മാകാരേണ പരിതിഷ്ഠതി .
ആത്മാകാരമിദം വിശ്വമാത്മാകാരമഹം മഹത് .. 24.34..

ആത്മൈവ നാന്യദ്ഭൂതം വാ ആത്മൈവ മന ഏവ ഹി .
ആത്മൈവ ചിത്തവദ്ഭാതി ആത്മൈവ സ്മൃതിവത്ക്വചിത് .. 24.35..

ആത്മൈവ വൃത്തിവദ്ഭാതി (വൃത്തിമദ്ഭാതി) ആത്മൈവ
ക്രോധവത്സദാ .
ആത്മൈവ ശ്രവണം തദ്വദാത്മൈവ മനനം ച തത് .. 24.36..

ആത്മൈവോപക്രമം നിത്യമുപസംഹാരമാത്മവത് .
ആത്മൈവാഭ്യാം സമം നിത്യമാത്മൈവാപൂർവതാഫലം .. 24.37..

അർഥവാദവദാത്മാ ഹി പരമാത്മോപപത്തി ഹി .
ഇച്ഛാ പ്രാരഭ്യവദ്ബ്രഹ്മ (പ്രാരബ്ധവദ്ബ്രഹ്മ)
ഇച്ഛാമാരഭ്യവത്പരഃ .. 24.38..

പരേച്ഛാരബ്ധവദ്ബ്രഹ്മാ ഇച്ഛാശക്തിശ്ചിദേവ ഹി .
അനിച്ഛാശക്തിരാത്മൈവ പരേച്ഛാശക്തിരവ്യയഃ .. 24.39..

പരമാത്മൈവാധികാരോ വിഷയം പരമാത്മനഃ .
സംബന്ധം പരമാത്മൈവ പ്രയോജനം പരാത്മകം .. 24.40..

ബ്രഹ്മൈവ പരമം സംഗം കർമജം ബ്രഹ്മ സംഗമം .
ബ്രഹ്മൈവ ഭ്രാന്തിജം ഭാതി ദ്വന്ദ്വം ബ്രഹ്മൈവ നാന്യതഃ .. 24.41..

സർവം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചിത്യ സദ്യ ഏവ വിമോക്ഷദം .
സവികല്പസമാധിസ്ഥം നിർവികല്പസമാധി ഹി .. 24.42..

ശബ്ദാനുവിദ്ധം ബ്രഹ്മൈവ ബ്രഹ്മ ദൃശ്യാനുവിദ്ധകം .
ബ്രഹ്മൈവാദിസമാധിശ്ച തന്മധ്യമസമാധികം .. 24.43..

ബ്രഹ്മൈവ നിശ്ചയം ശൂന്യം തദുക്തമസമാധികം .
ദേഹാഭിമാനരഹിതം തദ്വൈരാഗ്യസമാധികം .. 24.44..

ഏതദ്ഭാവനയാ ശാന്തം ജീവന്മുക്തസമാധികഃ .
അത്യന്തം സർവശാന്തത്വം ദേഹോ മുക്തസമാധികം .. 24.45..

ഏതദഭ്യാസിനാം പ്രോക്തം സർവം ചൈതത്സമന്വിതം .
സർവം വിസ്മൃത്യ വിസ്മൃത്യ ത്യക്ത്വാ ത്യക്ത്വാ പുനഃ പുനഃ .. 24.46..

സർവവൃത്തിം ച ശൂന്യേന സ്ഥാസ്യാമീതി വിമുച്യ ഹി .
ന സ്ഥാസ്യാമീതി വിസ്മൃത്യ ഭാസ്യാമീതി (സ്ഥാത്യാമിതി) ച വിസ്മര ..
24.47..

ചൈതന്യോഽഹമിതി ത്യക്ത്വാ സന്മാത്രോഽഹമിതി ത്യജ .
ത്യജനം ച പരിത്യജ്യ ഭാവനം ച പരിത്യജ .. 24.48..

സർവം ത്യക്ത്വാ മനഃ ക്ഷിപ്രം സ്മരണം ച പരിത്യജ .
സ്മരണം കിഞ്ചിദേവാത്ര മഹാസംസാരസാഗരം .. 24.49..

സ്മരണം കിഞ്ചിദേവാത്ര മഹാദുഃഖം ഭവേത്തദാ .
മഹാദോഷം ഭവം ബന്ധം ചിത്തജന്മ ശതം മനഃ .. 24.50..

പ്രാരബ്ധം ഹൃദയഗ്രന്ഥി ബ്രഹ്മ-ഹത്യാദി പാതകം .
സ്മരണം ചൈവമേവേഹ ബന്ധമോക്ഷസ്യ കാരണം .. 24.51..

അഹം ബ്രഹ്മപ്രകരണം സർവദുഃഖവിനാശകം .
സർവപ്രപഞ്ചശമനം സദ്യോ മോക്ഷപ്രദം സദാ .
ഏതച്ഛ്രവണമാത്രേണ ബ്രഹ്മൈവ ഭവതി സ്വയം .. 24.52..

ഭക്ത്യാ പദ്മ-ദലാക്ഷ-പൂജിത-പദ+
ധ്യാനാനു-വൃത്ത്യാ മനഃ
    സ്വാന്താനന്ത-പഥ+പ്രചാര-വിധുരം
മുക്ത്യൈ ഭവേന്മാനസം .
സങ്കല്-പോജ്ഝിത-മേത-ദല്പ-സുമഹാ-
ശീലോ ദയാംഭോ-നിധൗ
    കശ്ചി+ത്സ്യാച്-ഛിവ-ഭക്ത-ധുര്യ-സുമഹാ-
ശാന്തഃ ശിവ+പ്രേമതഃ .. 24.53..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
    അഹം ബ്രഹ്മപ്രകരണനിരൂപണം നാമ ചതുർവിംശോऽധ്യായഃ ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
24.7.2024